

Muzeum Regionalne
w Środzie Śląskiej

Średzkie Zeszyty Naukowe

TOM 19/ 2010

Marek Grześkowiak, Ilona Wodejko

**SPRAWOZDANIE Z RATOWNICZYCH BADAŃ
ARCHEOLOGICZNYCH PRZEPROWADZONYCH
W ZWIĄZKU Z PRZEBUDOWĄ GARAŻY
W ŚRODZIE ŚLĄSKIEJ
PRZY UL. ŚW. ANDRZEJA, DZ. NR 80 AM-16**

(dec. nr 1349/2008 z dnia 21.10.2008 r.)

sprawozdanie ma charakter ostateczny

Środa Śląska 2010

© Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

Wstęp

Na podstawie **decyzji nr 1349/2008 dnia 21.10.2008 roku** Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu oraz zlecenia inwestora, tj. Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej, Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej pod kierownictwem mgr Ilony Wodejko i przy udziale mgra Marka Grześkowiaka prowadziło nadzór archeologiczny w związku z inwestycją: przebudowa (adaptacja) garaży na pracownię kształcenia zawodowego na działce nr 80 AM 16 przy ul. Św. Andrzeja w Środzie Śląskiej, w ramach zadania: „Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownię kształcenia zawodowego wraz z ich doposażeniem oraz modernizacja systemu grzewczego w Zespole Szkół Rolniczych w Środzie Śląskiej” (ryc. 1-2). Prace archeologiczne przeprowadzono w sierpniu 2009 roku.

Rejon prac archeologicznych

Teren inwestycji znajdował się w obszarze zabytkowego średniowiecznego i nowożytnego miasta Środa Śląska, wpisanego do rejestru zabytków pod nr 501 decyzją z dnia 24.07.1959 roku (stanowisko 6/14/78-24 AZP), na północny zachód od gotyckiego kościoła p.w. Św. Andrzeja. Rejon prac to obszar zabudowy po wewnętrznej stronie murów miejskich, u wylotu traktu prowadzącego do Legnicy. Na obszarze tym można było spodziewać się relikwów osadniczych powiązanych z kościołem p.w. Św. Andrzeja i zabudową przy systemie obronnym w postaci średniowiecznych murów. Obszar inwestycji znajduje się w mezoregionie Wysoczyzny Średzkiej, wchodzącej w skład Niziny Śląskiej.

Charakterystyka prac archeologicznych

Badania archeologiczne polegały na bieżącej obserwacji i rejestracji nawarstwień kulturowych, w obrębie wykopów liniowych pod instalacje wodne i kanalizacyjne. Wykopy wykonano ręcznie do głębokości ok. 1,20-1,40 m na długości ok. 55 mb (ryc. 4). Nie odsłonięto skały macierzystej w trakcie prac. Przyjęto metodę badawczą polegającą na rejestrowaniu fragmentów profili wykopów ziemnych w wytypowanych miejscach. W części zachodniej zarejestrowano profil P1 (południowy)

w którym uchwycono następujące nawarstwienia (ryc. 3, 5a):

j.s. 1 – nawierzchnia z kostki betonowej;

j.s. 2 – szara podsypka;

j.s. 3 – żółty piasek;

j.s. 4 – szara ilasta próchnica z drobinami cegieł i zaprawą betonową (warstwa niwelacyjna);

j.s. 5 – jasnoszara spiaszczona próchnica z dużą ilością gruzu ceglanego i zaprawy (warstwa niwelacyjna - XX wiek);

j.s. 6 – żółta glina z domieszką żwiru i piasku, drobnymi fragmentami cegieł i zaprawy oraz przerostami korzeniowymi (warstwa niwelacyjna);

j.s. 7 -brunatno-szara ilasta próchnica z drobnymi fragmentami cegieł (humus pierwotny?).

W części wschodniej zarejestrowano profil P2 (północny) w którym uchwycono następujące nawarstwienia (ryc. 3, 5b):

j.s. 1 – nawierzchnia z kostki betonowej;

j.s. 2 – szara podsypka;

j.s. 3 –ciemnoszara próchnica z kamieniami;

j.s. 4 – żółty piasek (zasyp rury instalacyjnej);

j.s. 5 – ciemnoszaro-brunatna próchnica z kamieniami i fragmentami cegieł oraz dachówek (warstwa niwelacyjna -2 poł. XX wieku);

j.s. 6 – wylewka betonowa;

j.s. 7 -otoczaki z pylistym piaskiem (bruk dziedzińca z pocz. XX wieku);

j.s. 8 – czarna ilasta próchnica z węglami drzewnymi;

j.s. 9 – szaro-brązowo-żółta ilasta próchnica z domieszką piasku, gliny i drobnymi fragmentami cegieł (warstwa niwelacyjna);

j.s. 10 – żółta glina z domieszką szarej próchnicy, drobnymi fragmentami cegieł i zaprawy (warstwa niwelacyjna odpowiadająca j.s. 6 na profilu P1);

j.s. 11 – ciemnobrunatno-szara ilasta próchnica z drobinami cegieł i węglami drzewnymi (humus pierwotny? -odpowiadający j.s. 7 na profilu P1).

Na odsłoniętej powierzchni oraz w profilach wykopów nie zarejestrowano ruchomych zabytków archeologicznych. Obszar inwestycji udostępniono do dalszych prac budowlanych i zakończono badania archeologiczne.

Zakończenie

Powyższe obserwacje pozwoliły zidentyfikować jedynie poziom brukowanego dziedzińca (traktu komunikacyjnego z początku XX wieku) oraz nawarstwienia związane z niwelacją terenu (warstwy nasypowe związane z kolejnymi inwestycjami budowlanymi). Pomimo braku odnotowanych zabytków archeologicznych należy w dalszym ciągu obserwować wszelkie prace ziemne w obszarze zabytkowego średniowiecznego i nowożytnego miasta Środa Śląska, wpisanego do rejestru zabytków pod nr 501 decyzją z dnia 24.07.1959 roku (stanowisko 6/14/78-24 AZP), podlegającego ochronie konserwatorskiej.

W trakcie badań archeologicznych nie pozyskano zabytków archeologicznych i niniejsze sprawozdanie jest ostateczne.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych
Wodejko

*DZIENNIK BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH PRZEPROWADZONYCH W
ZWIĄZKU Z PRZEBUDOWĄ (ADAPTACJĄ) GARAŻY NA PRACOWNIE
KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO NA DZIAŁCE NR 80 AM 16 PRZY UL. ŚW.
ANDRZEJA W ŚRODZIE ŚLĄSKIEJ W RAMACH ZADANIA: PRZEBUDOWA
(ADAPTACJA) GARAŻY NA PRACOWNIE KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO WRAZ
Z ICH DOPOSAŻENIEM ORAZ MODERNIZACJA SYSTEMU GRZEWCZEGO W
ZESPOLE SZKÓŁ ROLNICZYCH W ŚRODZIE ŚLĄSKIEJ*

18.08.2009r.

Rozpoczęto badania archeologiczne na terenie inwestycji w rejonie ul. św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Wykopy liniowe wykonano ręcznie do głębokości ok. 1,5m, pomiędzy garażami i budynkiem szkoły. W profilach wykopu rejestrowano kolejne warstwy niwelacyjne. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację zdjęciową.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

Wodejko

19.08.2009r.

Kontynuowano badania archeologiczne na terenie inwestycji w rejonie ul. św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Kontynuowano prace przy wykopach liniowych, pomiędzy garażami i budynkiem szkoły. W profilach wykopu rejestrowano kolejne warstwy niwelacyjne. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację zdjęciową.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

Wodejko

20.08.2009r.

Kontynuowano badania archeologiczne na terenie inwestycji w rejonie ul. św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Kontynuowano prace przy wykopach liniowych, pomiędzy garażami i budynkiem szkoły. W profilach wykopu rejestrowano kolejne warstwy niwelacyjne do głębokości 1,2m. Nie odnotowano zabytków archeologicznych. Wykonano dokumentację zdjęciową.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

Wodejko

21.08.2009r.

Kontynuowano badania archeologiczne na terenie inwestycji w rejonie ul. św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Wykonano wykopy liniowe pomiędzy garażami i budynkiem szkoły do głębokości 1,2-1,4m. Nie osiągnięto poziomu skały macierzystej. W profilach wykopów odnotowano kolejne warstwy niwelacyjne oraz poziom bruku dziedzińca z otoczek (XX wiek). Nie odnotowano ruchomych zabytków archeologicznych. Badania archeologiczne zakończono.

mgr Ilona Wodejko

Kierownik badań archeologicznych

Wodejko

Spis rycin:

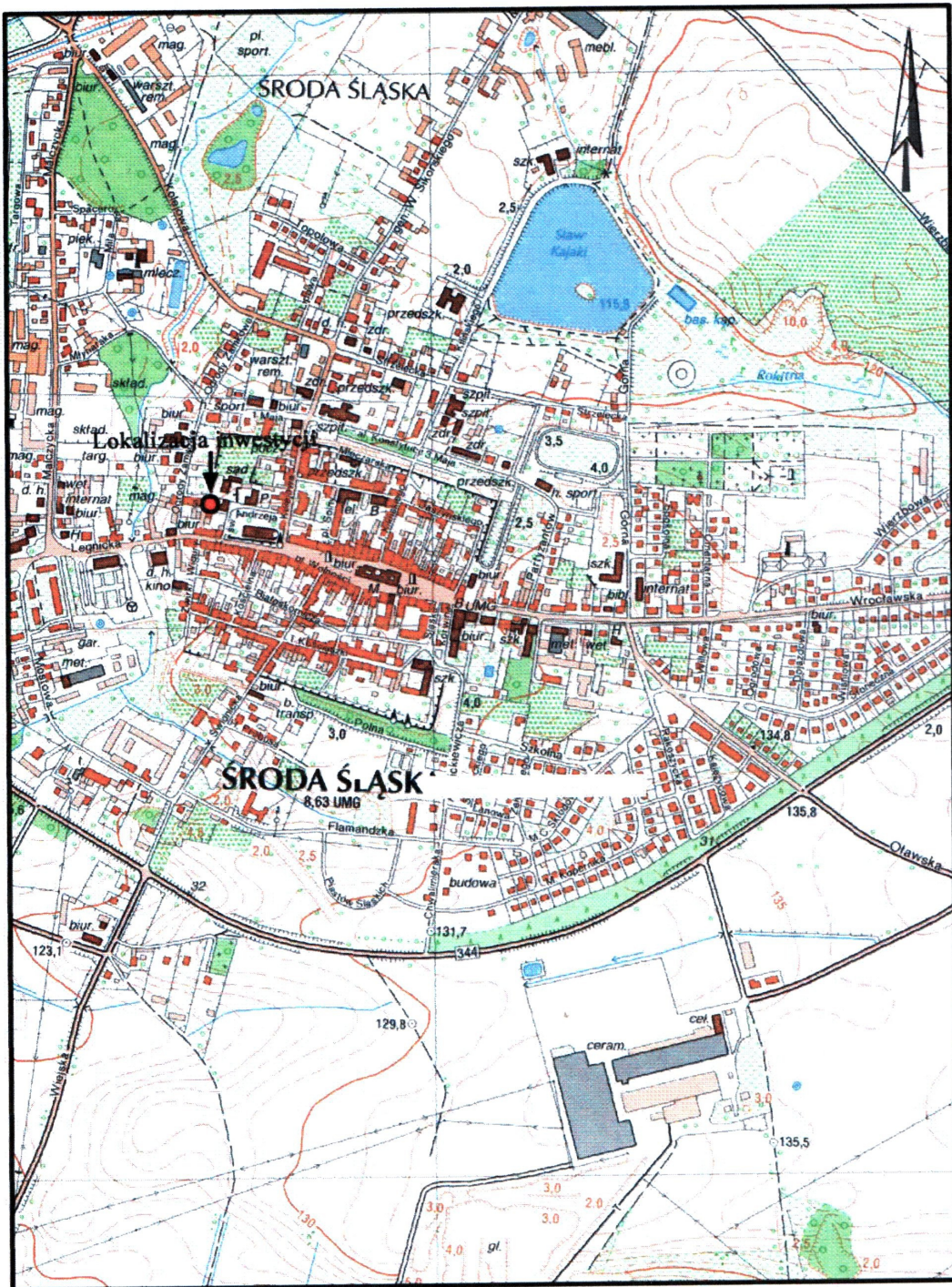
Ryc. 1. Środa Śląska, ul. Św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownię kształcenia zawodowego. Lokalizacja inwestycji na mapie w skali 1:10 000.

Ryc. 2. Środa Śląska, ul. Św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownię kształcenia zawodowego. Lokalizacja wykopów liniowych pod przyłącza techniczne na planie w skali 1:1000.

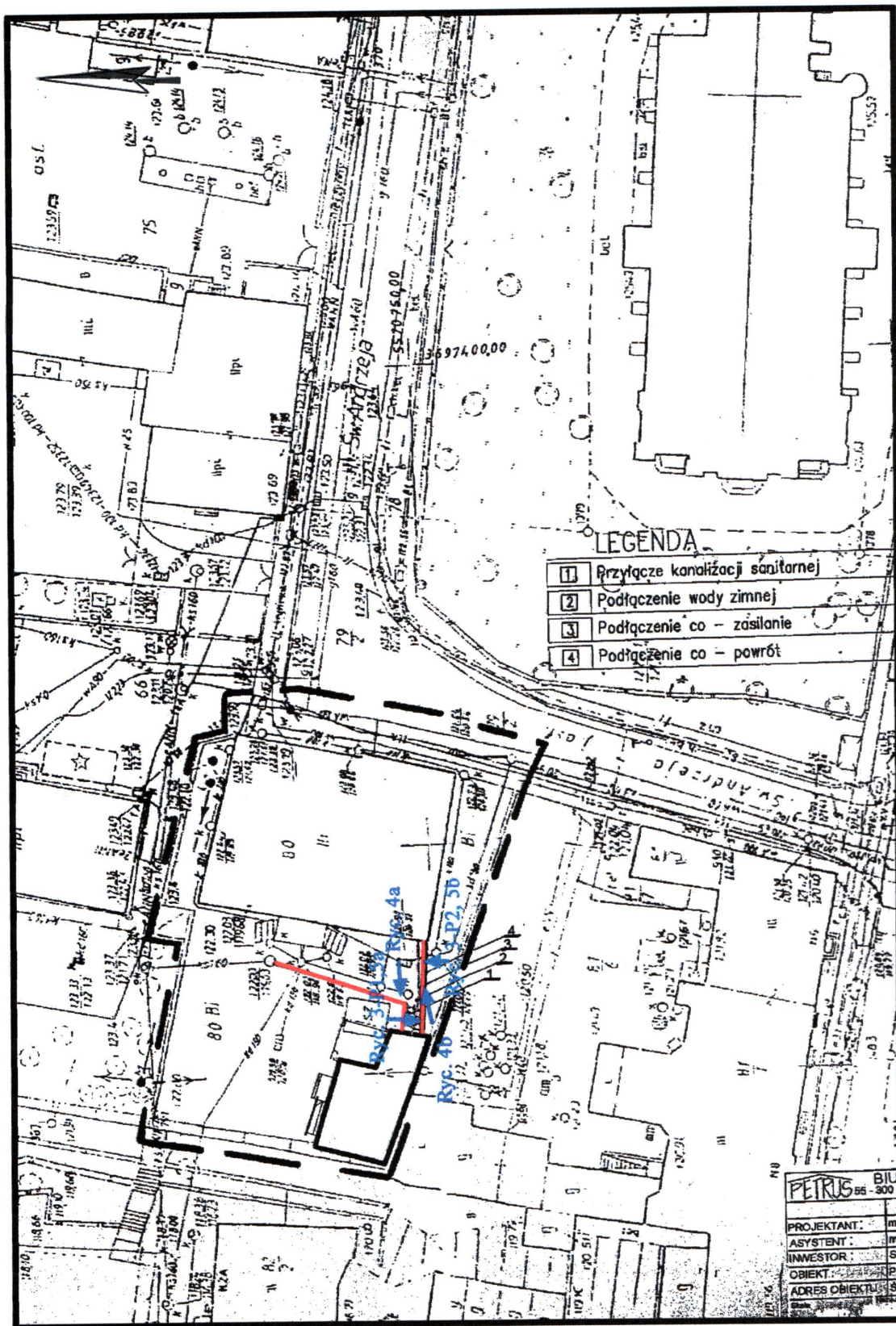
Ryc. 3. Środa Śląska, ul. Św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownię kształcenia zawodowego. Wybrane profile wykopów liniowych pod przyłącza techniczne. Opis jednostek stratygraficznych dla każdego przekroju w tekście).

Ryc. 4. Środa Śląska, ul. Św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownię kształcenia zawodowego. Prace ziemne przy wykopach liniowych pod instalacje techniczne.

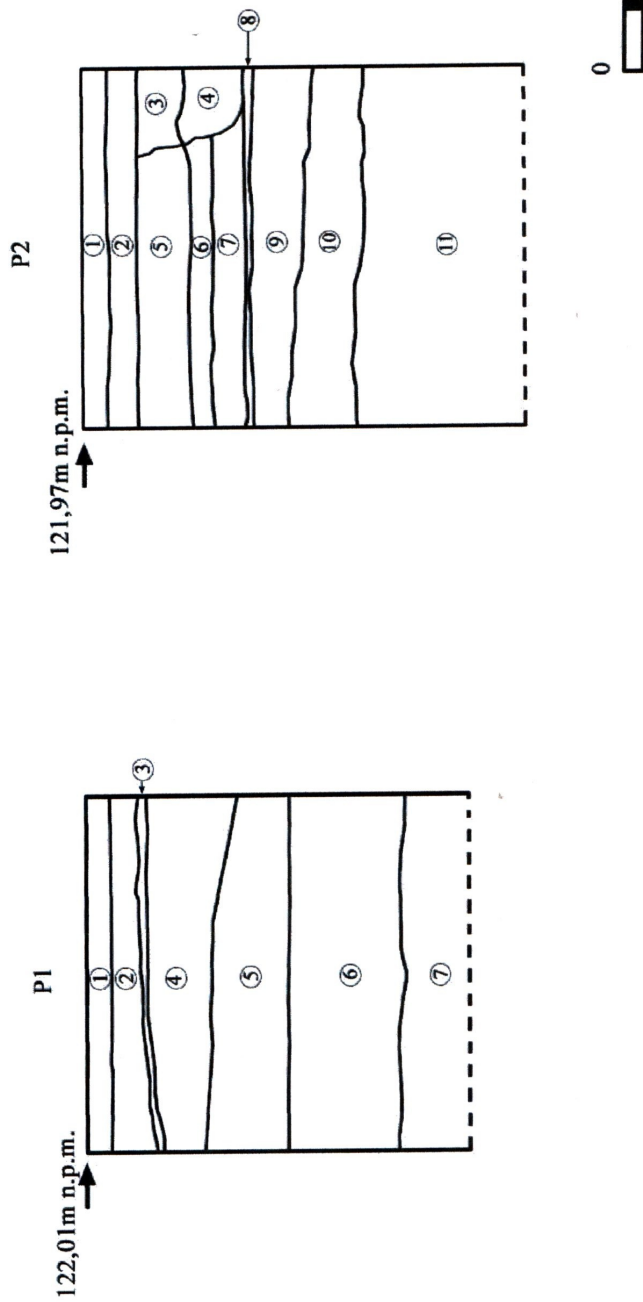
Ryc. 5. Środa Śląska, ul. Św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownię kształcenia zawodowego. Profile P1 (a) i P2 (b) wykopów liniowych pod przyłącza techniczne.

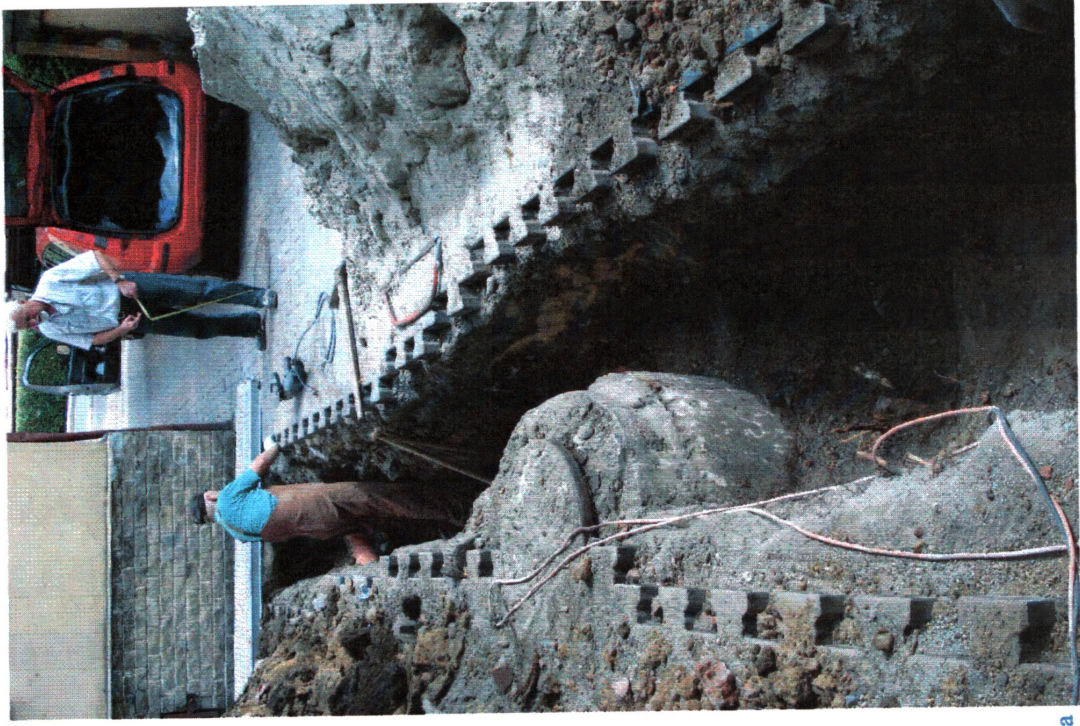
Ryc. 1. Środa Śląska, ul. Św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownię kształcenia zawodowego. Lokalizacja inwestycji na mapie w skali 1:10 000.

Ryc. 2. Środa Śląska, ul. Św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownie kształcenia zawodowego. Lokalizacja wykopów liniowych pod przyłącza techniczne na planie w skali 1:1000.

Ryc. 3. Środa Śląska, ul. Św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownie kształcenia zawodowego. Wybrane profile wykopów liniowych pod przyłącza techniczne. Opis jednostek stratygraficznych dla każdego przekroju w tekście).

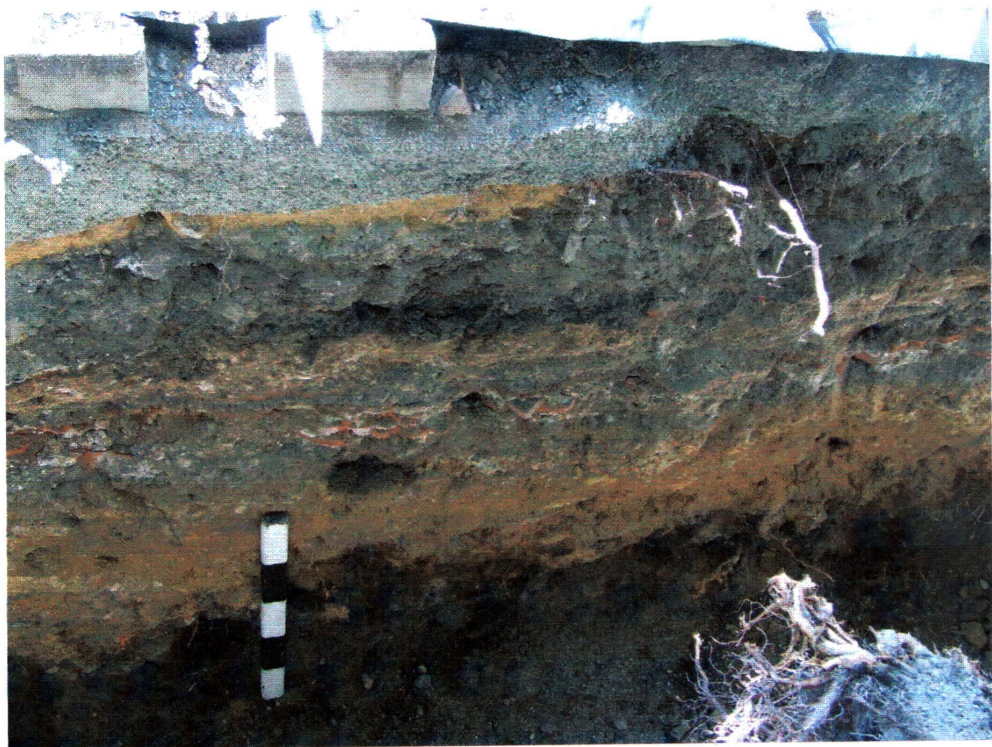

b

a

Ryc. 4. Środa Śląska, ul. Św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownie kształcenia zawodowego. Prace ziemne przy wykopach liniowych pod instalacje techniczne.

a

b

Ryc. 5. Środa Śląska, ul. Św. Andrzeja, dz. nr 80 AM 16. Przebudowa (adaptacja) garaży na pracownię kształcenia zawodowego. Profile P1 (a) i P2 (b) wykopów liniowych pod przyłącza techniczne.